

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 17 aprila 1936
God. VII • Broj 16

SUBOTICA

Peta glavna skupština Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije zaključila je lani dne 12. maja, da se naš četvrti pokrajinski slet održi ove godine u mesecu junu u Subotici. Ovaj slet u stvari imao je da se održi već u junu prošle godine, ali usled raznih okolnosti, koje bi bile okrnile njegov manifestativni značaj da se je tada održao, morao je da se odgodi za ovu godinu. Naše Sokolstvo naime prošle godine bilo je uvelike angažovano na svezunačkom sletu u Sofiji te je moralo da uloži sve svoje snage, kako bi sofijski slet također i s našim sudelovanjem što bolje uspeo. Osim toga nepredvidno pre taj slet jedno naše izaslanstvo posetilo je i našu češkoslovačku braću u Taboru, da bi manifestirali svoju sokolsku slovensku uzajamnost i na slovenskom severu Evrope. Bilo je dakle dovoljno opravdanih razloga što se Suboticom nismo pre naglili i što smo taj slet rade odgodili za ovu godinu. A sada nam je pak subotički slet već na pragu. Sokolska truba poziva u zbor sve naše severne župe, za koje je učešće na ovom sletu obavezno. Njen glas odjekuje po svojoj našoj zemlji, pa i preko njenih granica po slovenskom svetu i zove braću i sestre u zbor. Sokolsko geslo za ovu godinu je — Subotica.

Slet u Subotici održać se u punom opsegu kao što je i bio predviđen za godinu 1935, samo što će njegov značaj sada biti još veći, jer je ovogodišnji slet u Subotici i jedina savezna priredba u ovoj godini te će prema tome ovaj slet biti u neku ruku kao nacionalni slet za nameravani II svesokolski slet u Beogradu. Jer naredni svesokolski slet u Beogradu neće se moći održati sve dotle, dok naša prestonica ne podigne neophodno potrebno sletišta, bez koga se ne može ni da zamisli jedan svesokolski slet, a još manje da izvede. Subotica se je dakle pomakla na prag Beograda.

Od 12—16. juna na programu su subotičkog sleta dani sokolske dece i naraštaja sa saveznim takmičenjima naraštaja, sa povorkom, javnom vežbom, akademijom i izletima na Palić. Glavni sletski dani su određeni od 25—30. juna, te su spojeni sa saveznim takmičenjima članstva. Dalje su na programu sokolske glazbene utakmice, vidovdanski pomen, povorka, akademije i dve javne vežbe. Za ovaj slet već su najavljene i mnogobrojne delegacije bratskog češkoslovačkog, poljskog i ruskog Sokolstva, a naročito brojno pak biće zastupana braća bugarski Junaci.

Po svemu tome se vidi, da je ovogodišnji slet u Subotici zasnovan u velikom stilu i da braća i sestre u Subotici stoga imaju pune ruke posla, da imaju da prebrode i mnoge teškoće, koje su neizostavno vezane s takvom jednom priredbom. Sletu je dan visok cilj, jer se u proglasu sletskog odbora veli: »Jugoslovensko Sokolstvo, sa Sokolstvom bratskih nam slovenskih naroda, sletiče u Subotici, da svojim javnim nastupom pokaže nesalomljivu i jedinstvenu svest, da ispolji svoju bezgraničnu ljubav i puno bratstvo, i u isto vreme da položi zavet svome Kralju i svom jugoslovenskom narodu, da će i pod cenu svoga života očuvati netaknutu celinu Jugoslavije. Sad o Vidovdanu će ceo sever naše domovine da vidi i da oseti, da su Jugosloveni jedno nedeljivo telo s jedinstvenim ritmom narodnog života i jedinstvenom dušom i da ta jedinstvena narodna volja živi u sokolskoj ideji.«

To je — da kažemo — unutrašnja vrednost i idejna sadržina sleta, koji može da dobije svoj puni izražaj samo u neizostavnoj disciplini svih učesnika i u njihovom skrajnjem poštovanju. »To je dužnost svakoga od nas« — ističe sletski odbor u svome proglasu — »a ta dužnost iziskuje od nas smišljenu i organizovanu akciju i zajedničke napore svih oprobanih i prekaljenih sokolskih radnika, koji izrečenu reč, kada bi ostala neodržana i koja ne bi postala delo, smatraju za izdajstvo... A vi, sestre i braćo, koji polazite sa svih strana u Suboticu, dodite nam s punim bratskim poverenjem, jer vas spremni očekujemo u bratski zagrljaj!«

Tu pak unutrašnju vrednost i idejnu sadržinu sleta pokazuje prema vani naši borci, koji se prijavljuju na takmičenja, i ona braća i sestre, koji će nastupiti na akademijama i javnim vežbama. To će biti najrečitija reč naše snage, zrcalo naše moralne dubine, izraz i lice našeg fizičkog zdravlja. Ono što su sokolske vežbaonice prijavljale, to će se otkriti pred našim očima. Sitan, uzgojni rad telesne kulture tu će pokazati svoje zdrave plodove, koji su zorili u našim vežbaonicama dok nisu postigli onu zrelost i savršenost, kojom mogu da izidu pred kritično oko najstrožeg suca. Stručni činiitelji — župski, društveni i četni načelnici i načelnice — preuzeli su na se težinu odgovornosti, od koje će se osloboditi tek tada, kada se svaki pojedini vežbač i vežbačica nađe opet kod svoje kuće, da tu u svojoj jedinici preuzme svoj redovan rad. Oni pak borci, koji će omeriti svoje snage na saveznim takmičenjima, pokazaće također i tom prilikom, što je kadra savršena skladnost sokolskog telesnog i moralnog uzgoja, koji jedino daje mogućnost, da se lepota sokolske duše zorno pokaže u lepoti telesnih vežbi. I već kao da slutimo i vidimo, da će baš ta harmonična povezanost vežbe tela i duha dati spontani i posve prirodni povod onome oduševljenju, koje će zahvatiti mnoštvo gledalaca. I kao što će vežbači i vežbačice, njihovi vodnici i sudije, svesni svojih zadaća i svoje odgovornosti i mirnoćom koja imponuje pristupiti takmičenjima, vežbama i nastupima, tako će se sve to mnoštvo aktivnih tvoraca sokolskog prestiža opet sliti s vežbališta, svesni, da su izvršili svoju dužnost.

Subotica pak sama, koja se u svom lokalnom patriotizmu, a i po svom izvanrednom nacionalnom i gospodarskom položaju, opravdano s ponosom nazivlje jugoslovenskom severnom metropolom, pripravlja se, da dostojno i gostoljubivo primi sokolske legije, koje će u nju nagnuti iz svih krajeva slovenskog sveta. Na bogatoj ravni između Dunava i Tise, poprečne apsolutne visine od 115 m nad Jadranskim Morem, diže se i širi Subotica. Od Gradske kuće do mađarske granice ima samo nešto preko 8 km zračne linije. Prigodom fatalnog razgraničenja Subotica je od svoje predratne površine i imovine izgubila jednu petinu na korist Mađarske, i od nje bilo je tada otrgnuto preko 8000 salašara i preko 200 bunjevačkih domova. Ali unatoč tome ostalo je Subotici preko 100.000 stanovnika, tako da među jugoslovenskim gradovima po broju stanovništva ona dolazi na treće mesto. Živi diluvijalni pesak na severu radina ruka prekrila je kulturom šuma, vinograda i pašnjaka, a južnim delom pak rasprostire se čuvena žitnica Bačka. Od severozapada prema jugoistoku leži niz jezera, kao: Kalebijsko, Paličko, Krvačo, Slano i Ludaško. Klima je blaga i zdrava, flora izvanredno bogata i plodna, a isto tako i fauna. Po narodnosti tu su na prvom mestu Bunjevci i Srbi (oko 75.000), zatim dolaze Mađari (21.000), Jevreji (4000), Nemci i drugi (2000). Subotica zauzima toliko površine, da bi se na njoj moglo udobno nastaniti 300.000 stanovnika. Centar Subotice ima značaj grada, a okolica je toga centra sve do široke periferije seoska. Već sama ova slikovitost, šarolikost i pomešanost gospodskog grada i seljačke okolice pretstavlja jednu zanimivost i privlačnost, koju je vredno pogledati i s njome se pobliže upoznati. Zanimljiva je također i činjenica, da prvi naseljenici u te krajeve nisu došli preko pećanih pustinja na severu, nego sa Balkanskog Poluočeka, dakle da su slovenskog porekla. Tuđinska sila je trgala, komadala i gušila naš narodni živalj, ali životna snaga naroda zbila se u kompaktnu i dominantnu celinu, čije je danas središte i ognjište jugoslovenske nacionalne i državne svesti bratsko Sokolsko društvo u Subotici. Jugoslovenski narodni dom, u kome bratsko Sokolsko društvo Subotica ima svoje sedište, trajni je spomenik tog duhovnog bogatstva, te borbene, otporne i obranbene snage našeg nacionalnog elementa u tom lepom kraju, koji se rasprostire u širinu, a koji na severu seče neprirodna državna granica, ali koja ipak ne može nikada da poruši

Program X jubilarnog svesokolskog sleta u Pragu

Kao što smo već izvestili, češkoslovačko Sokolstvo već je započelo intenzivnim pripremanjima za svoj veliki jubilar, po redu deseti, svesokolski slet, koji će se održati u Pragu 1938 godine prigodom proslave 20 godišnjice postanka Češkoslovačke Republike. Tom prigodom održać se u Pragu ujedno i međunarodna gimnastička takmičenja.

Ovih dana sastao se je odbor za pripremu ovog X svesokolskog sleta, koji će se, kao velika telesnougoina priredba, održati pod devizom »Tirševa telovežba pri vaspitanju naroda, škole, društva i vojske«. Za ovaj veliki slet predviđeno je 14 sletskih dana. Tako je odlučeno, da se dne 5. juna 1938 održi nastup omladine osnovnih škola Velikog Praga; dne 12. juna određen je nastup srednjoškolske omladine Praga i okolice; dne 16. juna biće nastup praških župa i praškog garnizona. Sam slet počće stvarno danom 19. juna, kada će nastupiti kao prva sokolska deca. Od 26 do 29. juna predviđeni su dani sokolskog naraštaja, a dani članstva određeni su od 3 do 5. jula. Velika povorka, koja će proći ulicama Praga, održać se dne 6. jula ujutro, a posle podne biće na sletištu nastup vojske.

Za međunarodna gimnastička takmičenja predviđeni su dani od 30. juna do 1. jula.

Glede takmičenja za prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva, raspraviće se na narednoj sednici načelnništva Saveza slovenskog Sokolstva, kojoj će prisustvovati načelnici i načelnice pojedinih sokolskih saveza, učlanjeni u SSS.

Ovogodišnja prolećna sednica odbora Češkoslovačke obce sokolske, koja će se održati 9 i 10. maja, doneće odluku i glede protektorata nad ovim sletom. Nakon ove sednice, i to dne 12. maja, održać se i sednica predsedništva Saveza slovenskog Sokolstva, koja će se također baviti i ovim sletom, naročito u pogledu učestvovanja ostalih sokolskih saveza na ovom sletu.

duševne i krvne veze među delovima istog narodnog tela.

Posle vidovdanskog pomena, kada ćemo se pokloniti senima mrtvih boraca za našu slobodu, počićemo do Slovenske lipe, koja je bila zasadena lanjske godine, da nas ove godine podravi svojom zelenom krošnjom, koja šumi tajinstvenim glasovima starih

Pokrajinski slet u Subotici na Vidovdan o. g.

Popust na parobrodima Jadranske plovidbe za učesnike sleta u Subotici

Direkcija Jadranske plovidbe d. d. Sušak odobrila je na svojim parobrodima za učesnike pokrajinskog sleta u Subotici sledeće povlastice:

1. 75% popusta od normalne vozne cene u sva tri razreda; deci i naraštaju sokolskih jedinica i to za polazak od 10—13 i za povratak od 13—17. juna 1936. godine.

2. 66% popusta od normalne vozne cene u sva tri razreda: svima članovima sokolskih jedinica i članovima sokolskih muzika, i to za polazak od 25—28. juna i za povratak od 28. juna do 2. jula.

3. 50% popusta od normalne vozne cene u sva tri razreda: svima gostima iz unutrašnjosti i inostranstva, učesnicima na sletskim svečanostima, koji nisu Sokoli, i to za naraštajsko-dečije dane u vremenu od 10—17. juna i glavne sletske dane od 25. juna do 8. jula zaključno, s tim da mogu putovati u proizvoljnim relacijama u pomenutom vremenu bilo pojedinačno, bilo u grupama.

Lica navedena pod 1 i 2 pri nabavljanju putnih karata imaju se iskazati sokolskom i sletskom legitimacijom. Pri povratku sa sleta sve sletske legitimacije moraju biti overene od strane sletskog odbora, da je vlasnik legitimacije učestvovao na sletskim svečanostima.

Note za sletske proste vežbe muške i ženske dece

Glazbenu pratnju za proste vežbe muške i ženske dece za pokrajinski slet u Subotici sastavio je brat E. Bodej, kapelnik glazbe Sokolskog društva Subotica.

Sve jedinice, koje žele nabaviti note za ove vežbe, treba da se najdalje do 25. o. m. obrate načelništvu Sokolske župe Novi Sad, kako bi se uzmoglo na vreme množiti potreban broj primeraka ovih nota.

Vodstvo tehničkog oteka subotičkog sleta

Vodstvo tehničkog oteka pokrajinskog sleta u Subotici sačinjavaju načelnik župe br. M. Teodorović, zamjenici br. L. Tešić i br. L. Pozderović, župska načelnica s. V. Rakić te zamjenica s. M. Slezak. Nadalje su članovi sletskog tehničkog oteka i svi članovi tehničkog odbora Sokolske župe Novi Sad te načelnništvo i prednjački zbor Sokolskog društva Subotica. Kako je sletskom tehničkom oteku stavljena u dužnost i sletska redarstvena služba, to je u ovaj otek kooptiran i izvestan broj članova vežbača Sokolskog društva Subotica kao i načelnici sokolskih četa društva Subotica, koji će za vreme sletskih dana obavljati redarstvenu službu.

Razne sletske vesti

Već su izradeni nacrti za nastupe pojedinih kategorija. Svi nastupi biće blagovremeno objavljeni i protumačeni u našem kao i u listu sletskog odbora.

Organizovanje nastupa i vežbanja muške i ženske dece na pretsletskim danima povereno je načelništvu Sokolskog društva Subotica pod vodstvom i nadzorom brata L. Tešića, zamjenika župskog načelnika.

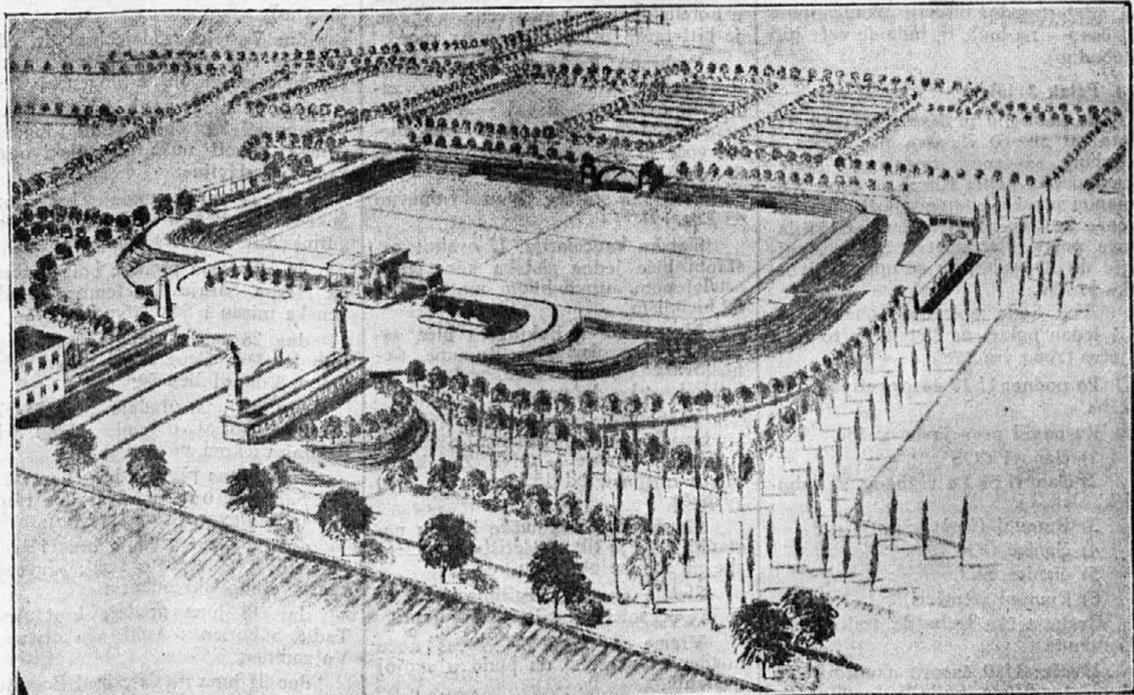
Kako je već javljeno, na sletu u Subotici moći će učestvovati samo deca iz Subotice i najbliže okoline, i to ona od 9 godina pa dalje.

Za proste vežbe muške i ženske dece usvojena je glazbena pratnja, koju je sastavio brat E. Bodej iz Novog Sada.

Za proste vežbe sokolskih četa usvojena je glazbena pratnja, koju je sastavio brat Napravnik iz Subotice.

Organizovanje posebne tačke učenika i učenica srednjih škola, koja će se vežbati na pretsletskim danima, povereno je bratu Dragutinu Jegeru, članu tehničkog odbora župe Novi Sad.

Organizovanje nastupa i vođenje istih kod zajedničkih vežbanja muškog i ženskog naraštaja, članova i članica te članova sokolskih četa i starije braće izvešće načelnništvo Sokolske župe Novi Sad.

Sokolsko sletišta u Subotici

U gledalištu sletišta biće s mestima u 88 loža ukupno 5522 sedišta; mesta za stajanje biće za 15.000 gledalaca. — Na vežbalištu moći će odjednom nastupiti 4753 vežbača (slobodni razmak 1.75 m)

Organizovanje sokolske konjice za učestvovanje u svečanoj povorci kao za nastup na javnoj vežbi povereno je bratu Pavlu Peciji-Popoviću.

Zaključeno je, da se na sletu nikako neće pustiti da vežbaju ona braća i sestre, koji ne znaju tačno propisane vežbe. Da bi se mogla sprovesti potrebna kontrola u ovom smislu već pre glavnog pokusa, obaviće se prethodno pregled vežbača po župama i za koja se ustanovi, da vežbe ne zna tačno, neće ga se pripustiti da vežba na sletu.

Sokolska župa Novi Sad nastupiće na sletu s velikim brojem vežbača i vežbačica, koji moraju biti odlično uvežbanjani.

Pregled vežbanja po društvima i četama obaviće se preko župskog prednjaka i okružnih načelnika, koji će obići sve jedinice nekoliko puta radi tačnog uvežbanjanja vežbi.

U svečanoj povorci moći će učestvovati samo oni, koji budu imali ured-

ne i ispravne odore, odnosno narodne nošnje. Sestre koje nemaju narodne nošnje, učestvovaće u povorci u vežbačkom odelu, koje mora biti uredno i strogo po propisu.

U svečanoj povorci niko neće moći učestvovati u građanskom odelu.

Sve jedinice imaju na slet poneti i svoje zastave, koje će nositi u povorci.

Zastave u svečanoj povorci neće se nositi na desnom ramenu, kao što je to bivalo do sada, već uspravno, tako da se iste mogu lepo videti. U tu svrhu zastavnici moraju imati kajiš preko ramena za nošenje zastave.

Sve ostale propise i uputstva tehničke prirode, koje će izdati načelnik sleta brat M. Teodorović, objaviće se blagovremeno u našem listu, kao i u listu sletskog odbora »Jugoslovenskom životu«, našto skrećemo pažnju svih bratskih jedinica i pojedinaca, koji će učestvovati na sletu u Subotici.

Učešće jugoslovenskog Sokolstva na svečanostima u Bukureštu

Uputstva za učesnike i raspored svečanosti

Odlazak jugoslovenskog Sokolstva na velike svečanosti u Bukureštu, koje će se održati povodom 20-godišnjice stupanja Rumunije u svetski rat, na kojima će učestvovati i češkoslovačko Sokolstvo, kao i pretstavnici Male antante, nadovezuje se neposredno na IV pokrajinski slet Saveza SKJ u Subotici.

Slet u Subotici završava dne 29 juna uveče. Dne 30 juna ujutro kreću učesnici izleta za Rumuniju vozom u Veliku Kikindu, gde će se toga dana po podne održati javna vežba, a naveče akademija. U Velikoj Kikindi se prenoćuje, a dne 1 jula kreće se vozom za Bukurešt.

Četvrtak 2 jula:

do podne: dolazak jugoslovenskog i češkoslovačkog Sokolstva u Bukurešt između 10 i 12 časova. Vozovi stižu u razmaku od 10—12 minuta. Pri dolasku voza na stanicu svi učesnici treba da budu u svečanoj odori, odnosno u narodnom odelu. Voda voza silazi sa voza i prilazi našem delegatu (koji će stajati uz našu državnu zastavu), a vode pojedinih vagona stajane na stepenicama vagona. Na znak vode voza silaze vode pojedinih vagona na peron pred svoj vagon te izdaju zapoved za izlaženje. Pojedinci sa svojim prtljagom izlaze na peron i postroje se bez posebne zapovedi pred svojim vagonima u razvoj. Na zapoved vode voza kreću sa svojim prtljagom do onog mesta gde prtljag treba ostaviti zbog utovara u kamione. Svaki voda vagona određuje unapred dvojicu čuvara, koji će se voziti s prtljagom u nastanbu. Čim pojedinaac odloži prtljag, ima da se svrsta u stroj (dvojne redove).

Sa stаницe se u stroju kreće u nastanbu, koja će biti za muške u kasarnama, tik do sletišta, a za ženske u internatima u gradu.

Po podne: u 5 časova pokusi (nastupi i vežbe, ako za vežbe bude pokus potreban, na sletištu — stadion ONF — škole za fizičko vaspitanje. Garderobe za sve pokuse i javne nastupe biće za muške u nastanbi, a za ženske u školi za fizičko vaspitanje.

Uveče: Bude li za akademiju prijavljen dovoljan broj tačaka, tada će se održati jedna ili više akademija u 21 čas (ne bude li, tada će veče biti slobodno).

Petak 3 jula:

do podne: u 10 časova kreće jedna četa od 50—60 članova nevezbača s glazbom, saveznom zastavom i starešinstvom iz parka Karol na grob Neznanog junaka, gde će položiti savezni venac koji će nositi 4 člana. U 11 časova polazi starešinstvo Saveza (najviše do 10 osoba) da se upiše u dvorsku knjigu.

Ako bude potrebno, obaviće se još jedan pokus na sletištu, a to rano ujutro (zbog vrućine.)

Po podne: U 17 časova prva javna vežba.

Raspored prve javne vežbe.
1) članovi ČOS,
2) članovi SKJ s vežbama za subotički slet.

3) Rumuni (čerčetaži),
4) članice ČOS,
5) članice SKJ,
6) Rumuni (stražeri).
Svaka tačka treba da traje 20 do 25 minuta.

Uveče: U 9 časova akademije (u kinematografima, bude li dovoljno tačaka).

Za pretstavnike Sokolstva, Vojška i Država večera u delegacijama. U parku Karol narodno veselje.

Subota 4 jula:

do podne: izleti: 1) u petrolejske rafinerije, železnicom, 50 km od Bukurešta; 2) u Snagov-jezero, autobusom, 40 km od Bukurešta; 3) razgledavanje Bukurešta: muzeja, galerija i t. d.

Po podne: u 17 časova druga javna vežba.

Raspored druge javne vežbe:
1) eventualno opetovanje tačaka s prve javne vežbe;
2) vežbe na spravama;
3) posebni nastupi;
4) sletska scena;
5) defile.

Uveče: U 9.30 časova svečana akademija u Narodnom pozorištu, na kojoj će nastupiti i jugoslovensko Sokolstvo s 2—3 tačke.

Nedelja 5 jula:

do podne: U 9 časova kreće povorka (u 6-orođu) sa trga Viktorici, ulicom Viktorija (2 km) do Dvora, gde će biti mimohod, — a zatim zbor na trgu Optjvni, gde će održati govore 3 govornika, svaki najviše do 10 minuta — zatim razlaz.

Po podne: Nastup vojske u Kotročeni.

Sokoli učestvuju kao gledaoci.

Uveče: Odlazak iz Bukurešta (preko Subotice ili se u Temišvaru razdvaja za Suboticu i za Vršac).

Broj učesnika. Maksimalni broj jugoslovenskih sokolskih učesnika ustanovljen je ovako: članova 800 do 1000, a članica 300 do 500. Od toga broja moraju biti barem 1/3 vežbača, odnosno vežbačica, a od nevezbača prvenstveno članovi uprave.

Ako se ne prijavi barem 500 vežbača i 250 vežbačica — tada se u Bukurešt ne polazi.

Nevezbači učesnici izleta za Bukurešt treba da su nekada bili vežbači. Svaka pak jedinica imaće da jamči za ispravno vladanje svih svojih učesnika na ovome izletu.

Ulaz na priredbe. Kada članstvo ne nastupa, ima slobodan ulaz na sletišta.

Nastanba. Muška nastanba je u kasarni, tik do sletišta, a ženska po internatima u gradu. Ko želi stanovati u hotelu plaća hotelsku cenu, a dužan je biti tačan pri dolazanju na zbor.

Prehrana. Prehrana je zajednička u nastanbi. Jelovnik biće ovakav: **zajutak:** bela kava ili čaj — pecivo — marmelada ili maslac; **obed:** juha, meso, voće ili kolač; **večera:** juha, meso ili voće ili kolač ili čaj.

Prehrana stajace po osobi dnevno 45 Lea.

Sletska kancelarija. U svakoj nastanbi biće jedna sletska kancelarija s telefonom, automobilom, motociklom i 2 biciklisti.

Na stanicu u Bukureštu biće zajednička kancelarija za Rumune, Čehoslovake i Jugoslovane, u kojoj će biti od svake države po 1 delegat.

Vežbalište: Javni nastupi (i pokusi) izvodiće se na vežbalištu škole za fizičko vaspitanje — ONF. Značke će biti u razmaku od 185 cm, a za 2000 vežbača.

Garderobe. Za muške biće u nastanbi, koja je tik uz sletišta, a za ženske na samom stadionu.

Sletske značke i legitimacije dobiće svi učesnici ovog izleta besplatno.

Vreme spavanja. U 1 čas noću imadu svi učesnici da budu u svojoj nastanbi.

Odelo. Na putu građansko odelo. Pre dolaska u Bukurešt oblači se svečana odora ili narodno odelo. Bez svečanog sokolskog odela ili narodnog odela ne može niko na ovaj izlet.

Putovanje. Voz od jugoslovenske granice (Jimbolna) do Bukurešta i natrag stoji po osobi 380 Lea.

Povlastica na jugoslovenskim železnicama važiće za povratak do 15 avgusta, a to i zbog eventualnog učestvovanja naših članova i članica u taborenju ČOS na Crnom Moru.

Vojska. Na ovim svečanostima češkoslovačka vojska biće zastupana s jednim bataljonom.

Nastup vojske se vrši na vojnom vežbalištu u Kotročeni. Dne 3 jula jedna četa vojske polaze venac na grob Neznanog Junaka. Zbor pred parkom Karol na trgu Žofrlin. U Kotročeni uz vojsku nastupa i rumunska omladina s vežbama predvojnog obrazovanja. Jugoslovenski Sokoli učestvovaće kao statisti u eventualnoj ceremoniji, a nakon toga polaze na tribine da gledaju vežbe vojske.

Apoteoza u Kotročeni:

1) raport;
2) isticanje zastava (uz pevanje himni);
3) molitva (pesma);
4) devize — gesla (na mikrofoni);
5) sokolska pesma;
6) prestrojavanje u formaciju za zajedničku vežbu (karta Male antante);
7) vežbe vojski i rumunske omladine.

Svi učesnici ovog izleta u Bukurešt putuju preko Subotice.

Samo učesnici sleta u Subotici mogu učestvovati na svečanostima u Bukureštu

Izvršni odbor Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije na svojoj sednici od 7 o. m. doneo je rešenje, da će na gimnastičke svečanosti u Bukureštu moći ići samo ona braća i sestre, koji budu učestvovali na pokrajinskom sletu Saveza SKJ u Subotici.

U Splitu se osniva Sokolska štedionica

Na jednom sokolskom sastanku, koji je održan prošlih dana u Splitu, splitski Sokoli zaključili su, da se u Splitu osnuje Sokolska štedionica. Ova sokolska štedionica biće na zajedničkoj osnovi i svaki udeo iznosiće po Din 25—, tako da će svakom Sokolu biti moguće da postane član ove štedionice.

Sokolska radio-predavanja

Radio stanice
Beograd — Zagreb — Ljubljana

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 19 aprila predaje brat Svetozar Bošnjaković, Golubinci, o temi: »Glavne misli i ideje Sokolstva II« (popularno);

dne 23 aprila predaje brat Vasa Stajić, Sremski Karlovci, o temi: »Kolo bunjevačke mladeži«.

dne 30 aprila predaje brat Hrvoje Macanović, Zagreb, o temi: »Jugoslovenski Sokoli na olimpijskim igrama«;
dne 3 maja predaje brat Svetozar Bošnjaković, Golubinci, o temi: »Glavne misli i ideje Sokolstva« (popodnevno);

dne 7 maja predaje brat dr. Aleksandar Ivić, Subotica, o temi: »Značaj Subotice za Južne Slovene«;

dne 14 maja predaje brat Hrvoje Macanović, Zagreb, o temi: »Jugoslovenski Sokoli nose olimpijski oganj kroz Jugoslaviju«;

dne 17 maja predaje brat Jozo Šokčić, Subotica, o temi: »Kolor (Dragutin) Milodanović« (popodnevno);

dne 21 maja predaje brat Ljubunčić Hasan, Sarajevo, o temi: »Jugoslovenska misao i Sokolstvo II«;

dne 28 maja predaje brat Bogoljub Krejčik, Beograd, o temi: »Prezident Eduard Beneš«;

dne 4 juna predaje brat Marko Protić, Subotica, o temi: »Udeo Srba u bunjevačkom pokretu«;

dne 7 juna predaje brat Lazar Stipić, Subotica, o temi: »Narodne tradicije u Bunjevaca (popodnevno);

dne 11 juna predaje brat Hrvoje Macanović, Zagreb, o temi: »Jugoslovenski olimpijski odbor«;

dne 18 juna predaje brat Ante Tadić, Subotica, o temi: »Sokolstvo u Vojvodini«;

dne 21 juna predaje brat Bogoljub Krejčik, Beograd, o temi: »Igre u starih Grck«;

dne 25 juna predaje brat Bogoljub Krejčik, Beograd, o temi: »Moderne olimpijske igre«.

Kroz našu štampu

Naše verovanje

»Jugoslovenski život«, koji izdaje Sokolsko društvo Subotica, u svom broju od 12 o. m. donosi na uvodnom mestu ovaj članak brata dra Ignjata Pavlasa, starešine Sokolske župe Novi Sad.

— Večiti žar otpora i nesalomiva volja u borbi za opstanak vode naš narod kroz 13 vekova. Od prvih borbi za prevlast županā do stvaranja nezavisnih država, pa kroz carsku prošlost do legendarnog kosovskog božura, u robovanju i krvavom seljačkom nareću, u najvećem zamahu i naporu nikle su bezbrojne i bezimene humke. Svaka ova humka bila je po jedna buktinja, koja je osvetlila dugi i trnoviti put narodnog oslobođenja i ujedinjenja.

Na ovom dugom i trnovitom putu probijao se naš narod u prošlosti svojoj. Na tom putu naš narod je ispisao odeljeno mnoge strane istorije sveta, ali je svagda osećao, da su pozvane, jer su pisane krvlju istoga naroda. Na tom putu stradanja i slave ruši naš narod silom nametnute pregrade i najposle svojim otporom i svojom voljom pomera plemenski mozaik u novi oblik jedne misli i jednoga osećanja, izražen u granicama Kraljevine Jugoslavije i jugoslovenskom narodu.

Prošlost nam kazuje, da sloboda i jedinstvo našega naroda nisu zasnovani tuđom milošću na pergamentima mirovnih ugovora, niti na pisanim zakonima, nego na narodnom otporu i na narodnoj volji, na jednoj narodnoj misli i jednom narodnom osećanju, izraženom jednako i u kolebama i u kraljevskim dvorima.

Kada je naš narod pri stvaranju države u prošlosti izražavao jednu misao i jedno osećanje i pokazao najveće osobine svoga duha i fizičke snage u najtežim trenucima borbe za opstanak, onda će i u sadašnjosti znati sučuvati svoje državne granice, svoju slobodu i svoje jedinstvo. U tome pitanju narodna volja je bezkompromisna, ona je odoljevala svima udarima kroz vekove, pa će se o nju razbiti i cezaraska poza i megalomanija lažne hiljadugodišnje krune i svaki pokušaj razaranja, dolazio on spolja ili iznutra.

Godišnja skupština

Sokolske župe Šibenik-Zadar

Ove godine u mesecu avgustu održaće se u Šibeniku III slet Sokolstva na Jadranu

Dne 25 marta o. g. održana je u Sokolskom domu u Šibeniku glavna godišnja skupština Sokolske župe Šibenik-Zadar. Na skupštini je bilo zastupano 14 društava i 6 četa. U ime Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije skupštini je prisustvovala savezni načelnik br. dr. Alfred Pihler.

Dan pre, dne 24 marta, održan je u 9 sati ujutro zbor društvenih i četnih načelnika i načelnica, a posle podne zbor društvenih i četnih prosvetara. Naveče istog dana održana je skupštinska pretkonferencija.

Na zboru društvenih načelnika i načelnica podneo je izveštaj o tehničkom radu u župi u 1935 godini župski načelnik brat Hinko Meliš, koji je, obzirom na posebne prilike u prošlog godini, bio ipak povoljan. U raspravljanju uzeo je vrlo aktivnog učešća i savezni načelnik brat dr. Alfred Pihler, koji je dao mnogo korisnih saveta i uputa za rad u tekućoj godini.

Između ostalog na zboru je zaključeno da se ove godine u mesecu avgustu održi u Šibeniku »Slet Sokolstva na Jadranu«. Pripreme za ovaj slet pretstavljaju najglavniji i najveći rad župe u ovoj godini. Izgledi za uspeh ovog sleta su vrlo dobri.

Doneseni su nadalje zaključci i o ostalim tehničkim sokolskim priredbama. Naročito se raspravljalo o organizovanju dečnih sletova, kao i o sudelovanju župe na ovogodišnjem pokrajinskom sletu u Subotici.

Na zboru društvenih i četnih prosvetara podneo je izveštaj zamenik župskog prosvetara brat Ivo Janković zajedno sa starešinom župe bratom Milošem Trivom. Ovaj zbor nije bio posećen kako je to moralo da bude. Prosvetni rad u župi prošle godine znatno je popustio, pa se na zboru prosvetila najveća pažnja organizaciji prosvetnog rada u sledećoj godini. Naročito je bilo govora o župskim prosvetnim tečajevima, o župskom lutkarskom pozorištu, koje je počelo vrlo dobro da radi, o sokolskim čitaonicama, sokolskoj štampi i t. d., te su u vezi s tim doneseni vrlo korisni i praktični zaključci.

Kao što su srednjevekovne freske, oslobođene nametnutih vekovnih naslaga u svetlosti slobode zadivile lepotom svojom današnja pokolenja, tako i jugoslovenska narodna duša, oslobođena tuđinskih naslaga, mora u sadašnjosti doći do izraza svojom snagom i lepotom.

U veličini jugoslovenske narodne duše, pri izgradnji naše države, utonuce plemenske razlike. Najlepše osobine našega naroda iz posebnoga sliče se u celinu, jer se neprekidnost jedne misli i jednoga osećanja do stvaranja države ne može prekinuti onda, kada se stvorena država izrađuje. Shvatanje našega naroda može se razlikovati u pitanju unutrašnjeg uređenja naše države, ali nikada u pitanju državnog i narodnog jedinstva.

Necće naš narod razjediniti ni razna verska uverenja, jer sve staze kojima se polazi u težnjama prema Bogu vode preko jedne rodne grude, koja se zove jugoslovenska domovina. U njoj se začeo život, u njoj je progovorena prva materinska reč, u njoj se razvila prva misao i rodio prvi osećaj, ona je svojom lepotom nadahnula svako versko uverenje i ljubav prema Bogu i zato ta jugoslovenska domovina mora biti čvrsta veza i u ispovedanju raznih verskih uverenja.

Jugoslovenska narodna duša, u kojoj su izražene najplemenitije osobine našega naroda, ozarena istinskom i pravom slobodom, usavršice sve etičke vrednosti i povešće jugoslovenski narod prema vrhuncu svoga dobra. U njoj će naći utehe za sve patnje i nevolje i neoslobođeni deo našega naroda i erpeće iz nje moralnu snagu u težnji za narodnom celinom. Ona će osposobiti čitav jugoslovenski narod, da u utakmici naroda zauzme ono mesto, koje mu po velikoj i slavnoj prošlosti pripada, i postaviće na sigurne temelje one stepenice, kojima će naš narod poći da u veličanstvenu zgradu čovečanstva položi onu božansku iskrnu, koju u sebi nosi.

To je naše snažno verovanje.

To je verovanje u pobedu Istine i Pravde.

Dr. Ignjat Pavlas.

Svi izveštaji bili su od skupštine primljeni jednoglasno.

Nakon toga izneti su pred skupštinu i zaključci, doneseni na pretkonferenciji, a koje je skupština također jednoglasno prihvatila.

I sav ostali rad skupštine izvršen je bratski i dogovorno.

Na kraju, posle date razrešnice, izabrana je aklamacijom sledeća nova uprava župe: starešina: Miloš Triva; I zamenik: Pavao Kovačević; II zamenik: dr. Srećko Poturica i III zamenik: Metod Piric; tajnik: Josip Ježek; zam.: Ivo Janković; načelnik: Hinko Meliš; I. zam. nač.: Ljubomir Montana; II zam. nač.: Sime Mudrić; načelnica: Marija Delfin; I zamenica: Marija Vitalijani; II zamenica: Anda Budiša; prosvetar: dr. Boško Malešević; blagaj-

nik: Mirko Cvitković; predsednik oteka za čete: Mario Marinić; statističar: Ivo Radović; predsednik narodno-obrabenog oteka: Kreše Grubišić; predsednik muzičkog oteka: dr. Artur Krekić. — Odbornici: Jerko Bučić, Ante Vlahović, Nikola Miloš, Folko Boreli, Frane Grubišić, Fino Delfin i Ante Obratov. Zamenici: Drago Jelusić, Grgo Oštrić, Dako Cenić, dr. Ante Medveč, Petar Sunara, Zdravko Kušpilić, Domenik Milović, Jovo Šeat i Josip Modrić. — Revizori: Marko Mataulj i dr. Mile Iljadica, Zamenici: Petar Kolombo i Justo Deladovana. — Sud časti: Ivo Rendić-Miočević, Ernest Perušić, Kvintilijan Tomov, Dinko Pajalić i Emil Bumber. Zamenici: dr. Đoko Malešević, Marko Bačinić i prof. Marko Marinić.

sanac Nikola, Rubinić Matko, Deduš Vladimir, Spoljar Tomislav, Vanjek dr. Josip i Brknjač Marta.

Tečaj su s uspehom završili svi tečajnici te se je nadati, da će Sokolsko društvo Varaždin dobiti time jedan jaki prednjački kadar, koji će u ovo sudbonosno doba znati širiti sokolski pokret među mladež ovog istaknutog kraja. Na završetku tečaja podeljena su učesnicima uverenja o polasku tečaja, te tom zgodom priređena i zakuska, na kojoj su govorili braća Novaković Stjepan, starešina društva, i načelnik brat Mežnarić Rudolf, koji su pozvali svršene tečajnike da sa svom sokolskom ljubavlju prionu radu.

Glavna godišnja skupština Sokolskog društva Ludbreg

U nedelju 1 marta o. g. održalo je Sokolsko društvo Ludbreg svoju petu glavnu god. skupštinu u društvenim prostorijama. Budući je starešina društva brat Mića Kovačević tokom 1935 god. premešten u Glinu, zamenjivao ga je I zamenik starešine brat Viktor Madarić. Prisutnog župskog izaslanika br. VI, Deduša kao i ostalu braću i sestre, koji su se odazvali pozivu glavne god. skupštine, pozdravio je kratkim govorom br. Viktor Madarić. Saveznu poslanicu pročitao je brat Krsnik, koji je ujedno kao tajnik dao iscrpan izveštaj, iz kojeg se vidi, da je društvo pored raznih zapreka u prošloj godini razvilo jak sokolski rad. Iza toga dali su izveštaje svi društveni funkcioneri o radu u prošloj godini, koje je skupština primila s odobravanjem.

Društvo je tokom godine imalo dve proslave, dve akademije i dve druge priredbe, a sudelovalo je kod 3 javna nastupa i jedne priredbe drugih jedinica. Nakon 5 godina rada ovo društvo, ne svojom krivnjom, po prvi put u prošloj godini, nije priredilo javni nastup, ali zato moramo spomenuti vrlo uspešno akademiju i proslavu 1. decembra spojenu s proslavom 100. godišnjice ilirskog prepoređa. Ostvarenju iste doprinele su svojim poštovnim radom sve, napose pak ženske kategorije i deca pod vodstvom načelnice s. Stefice Madarić. Načelnički izveštaj u pogledu vežbovnih časova kao i polaznika istih posve je zadovoljavajući. Vežbovnih časova za članstvo bilo je 29 (članova 17), za članice 55 (članica 28), muški naraštaj 53 (naraštajaca 25), žen. naraštaj 35 (naraštajki 13), muška deca 23, (dece 21), ženska deca 26 (dece 28). — Na sokolskom sletu »Junaka« u Sofiji učestvovao je prednjački zbor od tri članice i dva člana koji su nastupili u svim vežbama i poverkama. — Iz izveštaja prosvetara vidi se, da je održano 26 govora pred vrstom i 23 predavanja. — Spomenuto, da je vrlo velika reakcija slušača na selu kod raznih vrsta predavanja i velik interes za predavanja iz prirodnih nauka uz film i diapositiv. — Lutkarski pozorišni oteak izveo je 4 pretstave s lutkama, a pozorišni oteak vrlo uspešno proslavu »Zrinjsko-Frankopansku« na kojoj su dilenti odigrali Kumičićevu tragediju »Petar Zrinjski«. Knjižnica imade 66 knjiga, a društvo je pretplaćeno na »Soko«, »Sokolica«, »Naša radost«, »Sokolska prosveta«, »Sokolski glasnik«, a od novina dobiva »Politiku«. — Blagajnički promet iskazuje Nin 11.643,55 prihoda i Din 11.107,30 rashoda. Inventar vredi Din 25.000. — Statistički izveštaj broji 123 člana, 49 članica, 16 muškog naraštaja, 12 ženskog naraštaja, 12 muške dece, 24 ženske dece. — Svega 246 pripadnika.

Nakon izveštaja revizionog odbora podeljena je razrešnica starom odboru. — Predložene su 3 liste za izbor novog odbora i to 2 liste brata Krsnika i jedna brata Madarića, kao starešine. — Po predlogu brata Krsnika skupština s većinom glasova prima listu na kojoj je biran brat Madarić za starešinu društva. Po toj listi izabrani su ostali funkcioneri ovako: I zamenik starešine Kerstner Zvonko, II zamenik Šimunović Đuro, tajnik Krsnik Dragutin, blagajnik Zupanić Olga, načelnik Kancijan Stjepan, zamenik Horvatić Franjo, načelnica Madarić Stefica, zamenica Zupanić Olga, prosvetar Šoštaric Mirko, statističar Samardžija Mile i gospodar Smodi Vlado. Odbornici: Apler Rudolf, Dajč Silvija, Dobec Viktor, Dolovski Josip, Fizir Viktor, Kence Đuro, Kos Franjo, zamenici odbornika: dr. Peričić Mihovil, Svirig Franjo, Zorjan Adolf; revizori: Šajer Artur i Panić Ivica, zamenici revizora: Šambarek Feliks i Vodon Antun. Sud časti: predsednik Lasić dr. Ivo, zamenik Spigler dr. Oto, delovoda Dolovski Josip, članovi Kancijan Stjepan i Fosić Mihajlo, a zamenici Vajnrebe Zlatko i Krsnik Dragutin. Brat Madarić zahvaljuje na iskazanom poverenju i podeljuje reč izaslaniku župe bratu Dedušu, koji je u svom opširnom govoru naglasio potrebu i daljnje sokolskog rada iskrenih i pravih Sokola, kojima nije načelo da budu braća samo po starim križevačkim statutima, već je potrebno da bez ikakvog straha budu pravi Sokoli i prava braća. J. F. V.

Stručni rad Sokolskog društva u Murteru

Bratsko Sokolsko društvo Murter održalo je prednjački tečaj od 8 do 22 marta 1936 god. Tečaj je vodio brat Boško Kovačević, župski prednjak, a pohađali su ga naraštaj i članovi društva Murter. Predavani su sledeći predmeti: Elementarna gimnastika (5 sati), proste vežbe (8 sati), strojeve vežbe (4 sata), sprave (12 sati), igre (2 sata), različnosti (3 sata), organizacija (2 sata), ideologija (3 sata), istorija Sokolstva (3 sata), higijena, fiziologija i prva pomoć (2 sata). Sve predmete predavao je br. Kovačević. — Uspeh podanja bio je dobar, a uopšte uspeh će se videti nakon nekog vremena, dok se stvori u radu nešto više. Tečaj je pohađalo 12 članova i 16 naraštajaca, Ukupno 28. Disciplinarno vrlo dobra. Ljubav za rad velika.

Pored prednjačkog tečaja br. Kovačević je održao i jedan tečaj (20 sati) za okružna i župska takmičenja dece. Tečaj je pohađalo 40 dece. Nakon tečaja priređen je izlet u Vučigradu, gde je obavljeno takmičenje dece u sledećim disciplinama: proste vežbe, ubacivanje lopte u otvor, mimolazanje na gredi, proskok, ideologija i vladanje. Pobedio je br. Tonko Turčinov postigavši 50, od mogućih 60 točaka. Izletu je prisustvovalo 25 članova, 22 naraštajca i 37 dece, Ukupno 84. Nakon takmičenja podeljene su naraštaju i deci sokolske brošure i razni sokolski listovi. Uspeh izleta i takmičenja je bio vrlo dobar.

Izlet i takmičenje dece Sokolskog društva Murter održano u Vučigradu dne 19 III 1936.

Iz Sokolske župe Sušak - Rijeka

Zbor društvenih i četinih prosvetara

Vršilac dužnosti predsednika Župskog prosvetnog odbora Sokolske župe Sušak-Rijeka sazva je za dne 29 marta o. g. zbor društvenih i četinih prosvetara u samom sedištu bratske Sokolske župe. Tomu zboru pridružila su od 38 društava i od 32 čete ova braća i sestre: Cernik-Cavle br. Dubrović Slavan, Crikvenica br. Bogović Petar, Draga br. Velji Vladimir, Gospić s. Kamenarović Milena, Jelenje br. Lukanić Ivo, Kastav s. Stanić Smiljana, Kostrena br. Suzanić Božo, Kraljevica br. Modrušan Ante i s. Marušić, Krk br. Didek Zoran, Otočac br. Dimović Stanko, Rab br. Čok Sostan, Sušak-Rijeka br. Mezorana Milivoj, Trsat br. Boris Luznar, Zamet-Kantrida br. Pilepić Ante svi od bratskih društava, dok su čete zastupala ova braća: Drenovu br. Ribarić Ivo i Vojni Tuk brat Mrvoš Rade. Zbor je brzojavno pozdravio br. savezni prosvetar.

Na tom se zboru pretresao rad ŽPO-a u godini 1935. Bilo je i odlučna govora o prilikama i neprilikama u pojedinim br. jedinicama i to osobito sa strane nesokolskih redova, što je u mnogim mestima u znatnoj meri kočilo sokolski prosvetni rad, ali braća prosvetari ne gube nade u bolju i sredniju budućnost.

Za župskog prosvetara bi jednoglasno predložen glavnoj godišnjoj skupštini br. Sokolske župe Sušak-Rijeka dosadnji njegov vršilac dužnosti brat Bačić Josip.

Zbor društvenih i četinih načelnika

Dne 4 aprila o. g. održan je u Sušaku zbor načelnika i načelnica bratskih jedinica s teritorija ove Sokolske župe. Zbor je protekao veoma lepo i onako bratski kako se to samo može zamisliti i poželeti. Bila su malne sva br. društva zastupana, tako da je župska pisarnica bila dupkom puna braće i sestara. Na dnevnom su redu bila razna natecanja, izletu koji okružni i župski toli onaj savezni u Subotici. Bilo je govora i o logorovanju, gde su uzeli reč bb. Prelovce i Tomašić kao i bb. iz Like i Gorskoga Kotora. Brat Ante Margan izložio je potrebu osni-

vanja pojedinih oteka u plivanju i veslanju. Tu je uzeo reč br. Zic, kao izaslanik br. Saveznog načelnništva, potaknuvši braću iz otočkog, krčkog i vinodolsko-uskočkog okružja da se daju i na tu lepu i zdravu granu sokolskoga telesnoga vaspitanja i to onako sistematski i u početku s natecanjem u samim jedinicama, a kasnije i međudruštvenim. Br. Jazbec izneo je pojeđnosti iz razgovora, koji je imao s braćom iz bratske nam. Čehoslovačke, koja svake godine posećuju naš Jadran, i ovdje traže razonodu baš u plivanju i veslanju, pa preporuča braći da bi se to što više raširilo i upotpunilo. Zbor je i letos dao puno poverenje bratu Borasu izabravši ga za župskog načelnika, a s. Gabru Šepić za župsku načelnicu.

Župska glavna skupština

Dne 5 aprila o. g. održala se 28 redovita glavna godišnja skupština ove Sokolske župe, na kojoj su bile zastupane skoro sve br. jedinice. Delegat br. Saveza SKJ bio je letos br. dr. Buić iz Splita, koji je u vrlo lepom govoru pozdravio br. skupštinu i podvukao smernicu onoga rada koji čeka Sokolstvo. Ni ove godine nije propustio doći na ovaj skup br. potpukovnik Nikolić iz Otočca, čije se lepe reči uvek rado čuju i pamte, jer teku iz srea brata Šumadinca — toga Pijemonta Jugoslovenstva. Svi su izveštaji primljeni bez ikakve primedbe osim onoga prosvetnoga odbora župe, kada su se braća skupština — njih trojica — osvrnuli na nj osudjujući zajedno s ostalom braćom ostavke na radu koji župskog prosvetara toli ostalih članova ŽPO-a, koji su po svojem zvanju profesori sušačkih srednjih škola. Ni reč br. Ivancića nije mogla skupštinu da razuveri, jer se to u Sušaku nije smelo dogoditi.

Pošto su bili pretreseni i prihvaćeni nekoji predlozi br. župa i jedinica, što se imadu predložiti bratskoj saveznoj skupštini na prihvati, potvrđena je stara uprava uz neznatne promene.

U 13 sati priređen je zajednički ručak u istoj zgradi, koji je protekao u vrlo lepom i bratskom raspoloženju uz pesmu i glazbu, a pale su i vrlo dirljive i iskrene reči, kakve može samo da kaže Soko Sokolu, brat bratu. J. B.

Prednjački tečaj Sokolskog društva Varaždin

Sokolsko društvo Varaždin održalo je svoj drugi društveni prednjački tečaj u vremenu od 15 marta do 4 aprila 1936. Tečaj je polazio 15 braće i 7 sestara. Tečaj je otvorio načelnik društva brat Mežnarić Rudolf i održao prvo predavanje u nedelju 15 marta 1936.

Na tečaju se je predavalo: Tiršev sustav, proste vežbe, strojeve vežbe,

vežbe na spravama, vežbe sa spravama, igre, laka atletika, raznolikosti, metodika, odgoj dece i naraštaja, istorija Sokolstva, ideologija Sokolstva, sokolska administracija i organizacija, prva pomoć i narodna kola.

Predavači na tečaju bili su braća i sestre: Mežnarić Rudolf, Kovačić Julijan, Pongračić Dinko, Stare Jože, Štejhova Marija, Đurak Stanislav, Bo-

Prednjački tečaj Sokolskog društva Varaždin, održan od 15 III do 4 IV o. g.

Iz Sok. društva Pančevo Osvećenje sokolske zastave i ispiti streljačkog oteka

Plemenita darodavka sestra Olga dr. Smedervca Stevana, omogućila je ovom zaslužnom društvu da dode do svoje svetinje — zastave. Uprava društva je rešila da se osvećenje izvrši 1. juna — na drugi dan Duhova — t. g. Istoga dana će biti u Pančevu i slet IV okružja Sokolske župe Beograd. — Preduzete su pripreme da priredba u svakom pogledu bude u duhu sokolske ideologije, discipline i skromnosti.

Ispiti streljačkog oteka Sokolskog društva Pančevo održani su 5 aprila t. g. po podne na ovdšnjem građanskom strelištu.

U toku godine je ovaj oteak pokazao neobičnu agilnost. Članovi su svojim uspehom zabavom pre kratkog vremena dokazali, kako se voljom i složnim radom prebrode i najveće teškoće.

5. ov. meseca pak na strelištu, pred ispitnom komisijom u prisustvu komandanta p. puka, pukovnika br. Dragana Pavlovića, starešine društva i lepog broja članova uprave, sestre i braća ostaviše svojim držanjem, nastupanjem, odgovorima, gadanjem i bacanjem bombi neobično snažnu impresiju. Dokazaše, da omladina, kojoj se mnogo prigovara, ume, hoće i može da pode putem viteške tradicije svojih predaka. Nije to zveckanje oružjem ni militarizovanje naroda, već priprema i osposobljavanje za život i opstanak, za odbranu morem krvi izvojevanje slobode i ujedinjene otadžbine.

Požrtvovnom radu braće i sestara i ovim putem se odaje priznanje, koje u najvećoj meri pripada pokretaču i nastavniku, bratu — poručniku Evgeniju Lazarovu.

Jugoslovensko Sokolsko društvo u Buenos Airesu održalo je svoju glavnu skupštinu

Ovo radino sokolsko društvo, koje uspešno deluje među našim iseljenicima u Buenos Airesu, održalo je svoju glavnu skupštinu dne 26 januara t. g., na kojoj je položilo račun o svome radu u prošloj godini. Rad je bio zadovoljiv u svim pravcima. Za ovu 1936 god. izabran je ovaj društveni odbor:

Starosta br. dr. Kosta Veljanović, I potstarosta br. Grego R. Anton, II potstarosta br. Roje Petar, tajnik Veža Mate, zam. tajnika br. Marasović Tomislav, blagajnik br. Surijan Franjo, zam. blagajnika br. Klajn Stanko, načelnik br. Capuder Petar, statističar i gospodar br. Miloslavjević Branislav, odbornici: braća: Maričić Vjekoslav, Dragelj Đuro, Valčić Slavko, Cikato Nikola. Revizori: braća Marinić Marko, Sardelić Ante i Lipičar Stefan, Časni sud: braća dr. Ivo Jelavić, arh. Sulčić Viktor i Anđelko Veljanović.

Sok. društvo Beograd VI

U doba kada se želi na što lakši način doći do uspeha i koristi, kada se u cilju poslovanja i organizacije rada najrađe pribegava mehanizmu, simpatično je da ovo društvo posvećuje najveću i svu pažnju svog delovanja: život snazi. Mesto pozorišta s lutkama i bioskopskih pretstava, koje zahtevaju nesrazmerno manji napor, društvo stavlja dečje pozorište i već nekoliko puta prikazuje dečju muzičku bajku u tri čina »U carstvu patuljaka« (I deo) od G. Ribičića, muzika N. Gerbeca. — Ovaj komad izveden od same dece (od 5—12 god.) i praćen lepim muzičkim pesmama, predstavljajući Beograd jednu novinu primene dečje delatnosti. Slične priredbe stranaca primane su kod beogradana s oduševljenjem, a ovog puta s lepom naklonošću oni su gledali i svoju decu kao interpretatore jednog zamašnjeg dela. Napor brata Josipa Bizjaka, prevodioca (sa slovenačkog), režisera i dirigenta ovog komada, dao je prijatnu rasonodu i oduševljenje deci — izvođačima, publici — opet deci i dečjim roditeljima.

Prošle godine komad je davan dva puta, a u ovoj tri puta. »Glume« su se saživile s komadom, i dijalozi su tečni. Hor patuljaka je nešto slabiji, dok je hor vila nesiguran, jer ga čine deca čije je doba mutiranja glasova (između 11—13 godina). Verujemo, da će reditelj u idućim prikazima učiniti izvesne dopune, koje bi vernije istakle muzička mesta ovoga dela. Društveni orkestar, dopunjujući celinu, prati uspešno ceo komad. M.

Naši pokojnici

† S. MARICA MLEKUŽEVA

Na Veliki petek je Sokolsko društvo Ptuj spremilo k zadnjemu počitku svojo 8. aprila umro požrtvovno, marljivo vadiateljico, sestro Marico Mlekuževa. Nenadoma in še tako mlada nas je zapustila; saj še prav živeti ni začela. Vsa njena mladost je bila le bridkost in trpljenje. Vsi, ki so jo poznali, se je spominjajo samo otožne in zamišljene.

Rojena 25. maja 1910. leta v Čepovanu pri Gorici je svoja mlada leta preživela pod vplivom strahot svetovne vojne; saj je živela nedaleč od fronte. Kljub svoji mladosti je dobro razumela topovskog grmenje. Tako sta se v njeno srce prvič vselili tuga in bridkost. Po svetovni vojni, ki je njeni ožji domačiji prinesla težko razočaranje, je morala zapustiti svoje starše, da bi lahko obiskovala slovenske šole. Postala je begunka in kmalu občutila grenkobo tega primka. Nova bolelost za mlado srce!

V učenju je iskala uteho; bila je pridna in vzorna učenka. Kmalu ji je umrl oče; ostala ji je še samo mati, toda tudi ta je bila daleč od nje. Materinsko skrb so ji izkazovale ljubeče sestre ter bratje, ki so ji nudili tudi gmotno podporo na njeni poti do izobrazbe. Postala je učiteljica. Zelo veselja je bila tega, saj je ljubila ta ide-

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • BEOGRAD

alni, toda težki poklic. A zopet novo razočaranje, nova bridkost: nameščena ni bila, ostala je — tako je mislila — svojim sestram in bratom v nadlego in breme, in to jo je hudo bolelo. Vstopila je v krog novega povojnega stanu — med brezposelne — zopet nov pečat ponižanja in bridkosti, ki ga morajo danes nositi številni mladi in zdravi intelektualni ter ročni proletarci.

Tako so se vrstila v njenem mladem življenju le razočaranja in bridkosti. Zato ni čuda, da je bila otožna in zagrenjena. Poiskala si je tolažbe v sokolski telovadnici in tu delovala kot prava, dobra Sokolica. Po dolgem času je končno bila nameščena iz banovinskega bednostnega sklada. Izpolnila se ji je vroča želja: postala je učiteljica-vzgojiteljica mladine. Njen obraz se je razjasnil. I njeni predpostavljani in stanovski tovariši i njeni sokolski sodelavci so si mnogo obetali od nje.

Toda usoda je sklenila drugače: z 31. marcem je bila odpuščena iz službe. Napadla jo je težka bolezen in podmlajeni organizem je podlegel. Trpko je videti mladi cvet, kako se je osul, preden je donesel sad. Toda ukloniti se je treba nepojmljivi usodi, ki ne stori ničesar brez vzroka in ki je gotovo tudi sestri Mariici naklonila boljši del, saj je življenje v današnjih časih težko in prinaša grenka razočaranja idealnemu človeku.

Bodi pokojnici lahka svobodna zemlja jugoslovanska!

KRONIKA

† Milka Pogačić. Dne 11 o. m. umrla je v Zagrebu zaslužna socijalna radnica i književnica Milka Pogačić, koja po svom velikom humanitarnom-socijalnom radu spada u red naših najvećih socijalnih radnica. Milka Pogačić rođena je 1860 god. te se posvetila učiteljskom zvanju. Kasnije postala je i ravnateljica više devojčake škole. God. 1901 organizovala je klub učiteljica, koji se je kasnije pretvorio u Udruženje hrv. učiteljica, u kome je organizovala sekciju za dece. Godine 1908 organizovala je prvi sabirni dan u korist siromašne dece. Njenom inicijativom podigle su se brojne kolonije na moru za siromašnu i bolesnu decu, nadalje domaćinske škole i t. d. Ona je i perom pokazivala svoju ljubav prema deci, za koju je napisala veliki broj lepih priča i pesama.

† Dr. Otmir Rajser. Krajem marta umro je u Hrastju, kod Maribora, dr. Otmir Rajser, zaslužni dugogodišnji kustos Zemaljskog muzeja u Sarajevu i poznati naučnik-ornitolog. Svršivši visoku školu šumarsku, Rajser je došao 1887 u Sarajevo, gde je ostao na službi sve do 1920 godine, kada je bio penzionisan. Još kao mlad kustos sarajevskog muzeja proputovao je čitav Balkan, a 1903 i Braziliju. Rezultat tih putovanja bile su njegove brojne rasprave kao i ogromna zbirka ptica, kojom je obogatio sarajevski muzej, a koja je zbirka najveća u našoj zemlji. Bio je pored toga i odličan poznavatelj bilinstva, osobito drveća. Na tim svojim putovanjima našao i mnogo do tada nepoznatih biljaka. Za vreme svog boravka i rada u Sarajevu pisao je stalno u »Glasniku Zemaljskog muzeja«, ali i u raznim nemačkim revijama. Lično je bio uvek veoma skroman. Našu je znanost veoma obogatio. Umro je u 77 godini života.

† Murat Suvalić. Dne 19 marta umro je u svom rodnom mestu Bosanskoj Krupi, u 40 godini života, poznati muslimanski nacionalni borac, publicista i književnik Murat Suvalić. Nižu gimnaziju Suvalić je svršio u Bihaću.

Kako je bio uveren, da će spas našeg naroda doći od Srbije, što je i javno ispovedao, bio je odmah nakon početka rata uhapšen i pritvoren. U zatvoru obolio je od tuberkuloze, od koje je i umro. Suvalić je bio odličan poznavatelj geografije, demografije i demologije, pa je iz tog područja napisao niz odličnih članaka i studija. Obelodanio je i nekoliko svojih dobrih pesama i novela saradivajući u »Novom Beheru« te u kalendarima »Narodnoj uzdanici« i »Napretku«. Od 1928—1934 napisao je i nekoliko studija o muslimanskim državama.

Kongres slovenskih geografa i etnografa u Sofiji. Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. cara Borisa III održaće se u Sofiji meseca avgusta o. g. četvrti kongres slovenskih geografa i etnografa. Ideju za održavanje tih kongresa dao je naš veliki geograf — pokojni profesor Jovan Cvijić. Prvi kongres održan u Pragu, drugi u Varšavi, treći u Beogradu, a četvrti biće ove godine u Bugarskoj. Rad kongresa biće podeljen u osam sekcija. Za vreme samog kongresa predviđene su ekskurzije u okolinu Sofije, a nakon kongresa po čitavoj Bugarskoj. Kao zvanični jezici na kongresu biće svi slovenski jezici, a pored njih još francuski, nemački, engleski i italijanski. Počasni predsednik kongresa biće A. Širikov, profesor univerziteta i član bugarske akademije nauka, a radni predsednik prof. M. Arnaudov, rektor sofijskog univerziteta.

Propaganda naše glazbe u Americi. Naš poznati virtuoz na violini Zlatko Baloković i operna pevačica Ljubica Engelman-Stroci nedavno su, na svojoj turneji po Severnoj Americi, priredili u Vašingtonu u svečanoj sali našeg poslanstva, veoma uspešni koncert. Koncertat je bio posećen od najistaknutijih vašingtonskih krugova, najistaknutijih predstavnika američkog javnog života, stranih diplomata, među kojima je bio i naš vicekonzul iz Čikaga, poznati književnik Ratko Petrović.

Razne kulturne vesti

Dne 9 aprila navršilo se 600 godina od rođenja jednog od najslavnijih i najkrvoločnijih vladara u svetskoj istoriji, mongolskog kneza i kasnijeg cara Timur-kana (Zelesnog kana), koji je poznat u istoriji i pod imenom Tamerlan. Timur-kan podjarmio je Perziju, srednju Aziju i skoro polovinu Rusije, pa Indiju, Malu Aziju, Palestinu i Siriju. Godine 1402 zarobio je nakon velike pobeđe i turskog sultana Bajazita. Baš kada se je spremao da osvoji i Kinu, iznenada je umro. Kako je njegova ogromna država bila samo tvorevina njegove jake ličnosti, ona se je nakon Tamerlanove smrti uskoro opet raspala.

Krajem ovog meseca proslaviće čuveni konservatorij u Pragu 125 godišnjicu svog plodnog rada. Prvi direktor praškog konzervatorija bio je češki Nemač čuveni glazbeni pedagog Veber, pristaša klasicizma. Iz ovog konzervatorija izišli su te su bili nekoji kasnije i njegovi profesori čuveni virtuoz i komponisti Ševčík, Ondříček, Kubelík, Kocian, Suk i drugi.

U Pragu održan je početkom o. m. međunarodni kongres za muzički umgoj, kojemu su učestvovali delegati mnogih evropskih i vanevropskih zemalja. Našu zemlju zastupao je komponista g. Miloje Milojević, a naše omladinske horove poznati »Trboveljski slavček«, koji je ovaj put zadivio ne samo češkoslovačku glazbenu javnost, nego i mnoštvo delegata raznih zemalja.

U Pragu umrla je ovih dana poznata češka pisateljica Božena Benešova, koja sa Ruženom Svobodovom,

Anom Tirševom i Marijom Majerovom spada u red najizrazitijih čeških pisateljica iz početka ovog stoleća. Napisala je nekoliko pesama, novela i romana.

Ovih dana proslaviće 25 godišnjicu svog umetničkog pozorišnog rada prvak beogradske drame Marko Marinković, jedan od naših najboljih glumaca te bivši dugogodišnji član Narodnog pozorišta u Splitu.

MALE VESTI IZ NAŠIH JEDINICA

BOROVO. — Akademija, Sokolsko društvo Borovo održalo je akademiju na kojoj je palo ukupno prihoda 22.793 dinara od čega je ostalo čisto 16.815 dinara.

ČURUG. — Akademija, Sokolsko društvo u Čurugu priredilo je na prvi dan Uskrsa akademiju s decom i narastajem. Program se sastojao iz 12 tačaka: igara, pesama, ritmičkih vežaba i dr. Ceo program bio je slika opšteg sokolskog rada u sokolani i školi, što služi za pohvalu. Neke tačke programa morale su se na opšti zahtev prisutnih ponoviti.

DONJA KAŠTELA. — Predavanje o Jadranu. U nizu predavanja, koja se nedeljno održavaju u Sokolskom društvu Donja Kaštela, u nedelju dneva 5 t. m. članstvo i prijatelji Sokolskog društva, imali su naročitu sreću slušati predavanje br. J. Perišića, prof. klasične gimnazije u Splitu. Br. Perišić je u jednosatnom predavanju izneo historijat »o vekovnim borbama za naš Jadran«. Predavanje bogato svojom historiskom vrednošću i u nacionalnom duhu, ostavilo je kod slušalaca dubok dojam i srećno je što se je moglo upoznati u detalje s borbama oko gospodstva na našim obalama.

DOBOVA. — Stoletnica rojstev Stritarja in Jenka. Sokolsko društvo Dobova je proslavilo dne 4. aprila stoletnico rojstev Jos. Stritarja in Simona Jenka z uspehim družabnim večerom. Življenjepis S. Jenka in njegovo delovanje je poljudno opisal br. Franc Držić. Prednašal je tudi nekaj značilnejših Jenkovih pesmi. Za trud in objasnitev je bil od navzočih prisrčno pohvaljen. — Josipa Stritarja kot pesnika, pisatelja in kritičarja je opisal br. Vadal Fran. Predavatelj je posebno poudaril pomen Stritarja iz sokolskega stališča, kot znanilca prihajajočega Slovanstva. Sokolski orkester pod vodstvom br. Sr. Kovačiča je s primernimi komadi povzdignil pomen večera, pevski zbor pa je zapel Jenkovo »Jadransko morje«, Stritarjevo »Zabja svatba« in še več drugih.

DOBOVA. — Uprizoritev »Kralja Matjaža«. Dne 5. aprila je priredila sokolska deca pod vodstvom s. Hribernikove izorno uvežbano in radi tega tudi uspelo čarobno igro »Kralj Matjaž«. Pevske točke je spremljal kakor tudi sicer oživljaj odmore orkester pod vodstvom br. Kovačiča. Občinstvu je igra nacionalno-pobudne vsebine izredno ugajala in je splošna želja, da se ponovi. Tudi je potrebno, da vsa šolska mladina vidi igro, ki bo gotovo bolj učinkovala, kot vsa šolska razlaganja.

KNEŽEVI VINOGRADI. — Akcija za gradnju doma. Sokolsko društvo Kneževi Vinogradi povelilo je akcijo za gradnju sokolskog doma u mestu. Zatraženo je od Državnog dobra »Belje« da se podeli zemljište za gradnju doma. Opštinska uprava poklonila je društvu za gradnju doma sumu od 50.000 dinara.

LJUBLJANA-ŠISKA. — Masarykova proslava. Sokolsko društvo Ljubljana-Šiska je proslavilo 27. marca v Sokolskem domu življenjski jubilej bivšega prezidenta bratske Českoslovaške republike br. Tomaža G. Masaryka z izvrstno uspelo, prosvetno akademijo. Uvodni govor je imel o jubilanu društveni prosvetar br. Matija Roth, nakar so sledile dobro izvedene pevske točke učencem narodne škole, pevskega zbora Narodne Citalnice, solista g. Arčona in priznanega slovenskega vokalnega kvinteta. Izvrstno se je odrezal tudi godalni kvartet br. Leopolda Kernca. Vsi nastopajoči so želi od mnogoštevilnega občinstva obilo toplega priznanja in odobravanja. Masarykova proslava je napravila na vse zelo globok vtisk in vrlim šišenskim Sokolom čestitamo k lepemu uspehu proslave.

LJUBLJANA-VIČ. — Gledališka predstava. Sokolski gledališki oder na Viču je uprizoril v nedeljo 5. aprila t. l. v Sokolskem domu veseligr »Roksi« v režiji br. Rudija Mariniča. Ob tej priliki je proslavila 15 letnico uderškega udeleževanja marljiva sestra Binka Thalerjeva, ki je igrala tudi naslovno vlogu. K jubileju ji je iskreno čestital u imenu društvene uprave in gledališkega odseka starosta br. Pavle Borštnik in ji izročil krasen srebrn pokal s posvetilom, od več bratov in sester pa je prejela šopke svežega cvetja. Vsi igralci in igralke so svoje vloge rešili nadvse častno in so bili deležni iskrenega odobravanja številnih posetnikov.

LJUBREG. — Konstituiranje prosvet. odbora. 30 marta o. g. konstituiran je Prosvetni odbor našeg društva i to ovako: prosvetar: br. Mirko Šostarić, tajnik: Silva Dajč, izvestitelj za narodno prosvetovanje Đuka Šimunović, knjižničar i izvestitelj za sokolsku štampu: Lujo F. Velečki. — Članovi Madarić Štefica, Dolovski Josip, Somodi Vlado i dr. Ivo Lasić.

MOKRONOG. — Uprizoritev »Perpetuum mobile«. Sokolsko društvo Mokronog je uprizorilo dne 4. in 5. aprila 1936 igro »Perpetuum mobile« v režiji br. st. dr. Skulja. Igra je bila vseskozi skrbno nastudirana, vžno podana in resno pojmovana, da je pozornost naraščala od scene do dejanja. Zelo posrećena je bila scenerija, da smo hipoma vpogledali v življenje raznih umetniških sob, sprejemnic i tudi klopotaćega mlina. Dvorana je bila obakrat zelo dobro posrećena i navzoći so se razložili z zadovoljstva.

OPATOVAC. — Kupnja kuće. Sokolska četa Opatovac kupila je kuću koju je preuredila u sokolski dom. Ima tamburaški otek.

SLAV. BROD. — Glazbeni i prosvetni rad. Sokolsko društvo Slavonki Brod ima organizovan glazbeni otek. Ima fanfaru koja se deli u dve grupe, od kojih će se sastaviti glazba od 22 svirača, koja bi na jesen ov. godine mogla javno nastupiti.

Prosvetni odbor napravio je program rada. Predvideo je idejnu školu za pokusno članstvo i prosvetnu školu kroz koju imaju da produ svi prednaci.

SLAV. POŽEGA. — Rad u društvu. Sokolsko društvo Slav. Požega priređuje na dan 30 aprila kao uspomenu na dan smrti Zranjskog i Frankopana naraštajsku akademiju sa 10 vežbaćkih tačaka. Organizovalo je naraštajsko kolo sa 130 naraštajaca. Prvi sastanak tog kola održan je u nedelju 15 marta s propagandnim predavanjem br. starešine društva.

Diletantska sekcija priredila je pretstavu »Rodaka iz Varšave« u renoviranoj dvorani Vatrogasnog doma, koja je vanredno uspela.

VINKOVCI. — Olimpijsko selo. Sokolsko društvo Vinkovci održalo je 14 marta olimpijsko selo.

VOJNIK. — Dramatični tečaj. Sokol Vojnik je zaključil svoj nižji dramatični tečaj z nadvse pričakovanojnim dobrim uspehom. Kako je bil tečaj potreban, dokazuje številno obiskujoćih. Tečaj je posećalo skupno po številu 169 sedanjih in bodoćih diletanov. Predavali so društveni člani, ki so izčrpno podali snov, katero mora vsak podeželski igralec obvladati. V kratkem se otvori višji tečaj in nato zaključna prireditev, ki naj pokaže sadove te vrste šol.

PREDNJAK traži nameštenje

Prednjak s otsluženim kadarskim rokom, radio bi kod nekog br. društva kao načelnik ili prednjak s tim da mu to društvo izdejstvuje neko nameštenje. Kvalifikacije ima za čin. pripravnika X grupe.

Obratiti se na

Sokolsko društvo Bajina Bašta

Obnovite preplatu na sokolske listove!
Sokol, pomažite svoju štampu!

Jesam li poslao preplatu za sokolske listove?

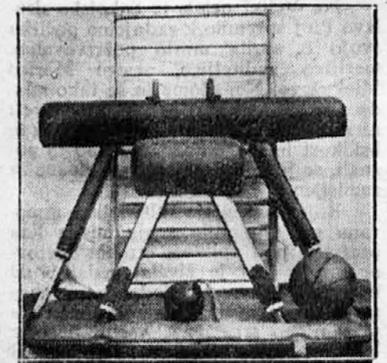
IZRADJUJEM po propisu sve vrste sokolskih zastava, kao i sve vezove sa zlatom i svilom. Prodajem zlato za vez.

NIKOLA IVKOVIĆ NOVI SAD

Učiteljska tiskarna
registrovana zadruga z. o. z.
Ljubljana
Franciškanška 6

Tiska šolske, mladinske, lepšovne i znanstvene knjige u enobarvnem i večbarvnem tisku. Brošure i knjige v malih in najvećjih nakladah. — Casopise, proročuna, vabila, jedilne liste, plakate. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov i reklamnih listov. — Šolski zvezki za osnovne, mešćanske i srednje škole. Pisanke, dnevniki, beležnice in lepovpisnice.

Izdeluje diazo-amoniak-papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi

Sve savremene telovežbene sprave, železne telovežbene konstrukcije za letnja vežbališta, potrepštine za laku atletiku, logorovanje i ostale sportove nabavićete najjevtinije u:
Tvornici telovežbenih sprava sportskih potrepština i smučaka
SPORTSKE TRGOVINE
ALPINA
LJUBLJANA, TYRŠOVA CESTA 7
Zahtevajte ponude!

Spremamo se na pokrajinski slet u Subotici, na utakmice i župske sletove!

Trebamo odela za telovežbu i svećane odore za sve kategorije!

Tražite cenik i ponude od nas!

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA
LJUBLJANA — NARODNI DOM
POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA BR. 13.831 — TELEFON BR. 25-43